

Portret: Mariana Mihuț, dintr-un copil timid a devenit o stea pe scena românească de teatru

Postat de **V. Brădățeanu** - 07/11/2016

Actrița **Mariana Mihuț**, un adevărat „diamant” al teatrului și filmului românesc va împlini la 7 noiembrie vârsta de 74 de ani. Popularitatea ei se vede în sala de teatru, unde are un public plin de respect, îndrăgostit de arta scenică și care vine să o vadă nu o dată sau de două ori, ci de multe, multe ori. Tânără fiind avea o aură specială, un fel special de a interpreta rolul ca și acum, când după 50 de ani de teatru are cel mai elegant stil la Teatrul Bulandra. Deși vârsta și-a pus un pic amprenta pe silueta și chipul său, talentul ei nu poate fi egalat. Născută în Chișinău, în anul 1942, Mariana Mihuț și-a început cariera la vârsta de 18 ani, când a fost admisă la I.A.T.C. „Ion Luca Caragiale” și a absolvit în 1964, ca membră a unei a doua „generații de aur” (după cea din 1957), compusă din mari talente ca Valeria Seciu, Ovidiu Iuliu Moldovan, Ion Caramitru, Rodica Mandache, Virgil Ogășanu și alții.

În revista de teatru online (<http://yorick.ro/>), „Mariana Mihut își amintea despre copilarie: „Au fost diferite locuri în care am crescut. Un copil e fericit oriunde, pentru că nu poate face comparație. Toate locurile sunt bune de joacă. Aveam o mamă și o bunică minunate, care s-au ocupat de mine îndeaproape și m-au iubit foarte mult și am avut bucuria și un dar nesperat de a o avea pe mama până la 90 de ani. Tatăl meu a plecat pe front, când mama era însărcinată. Mama s-a dus să nască acasă la bunica, eu m-am născut acolo. Tata a căzut prizonier, a stat 9 ani în Siberia, iar mama n-a mai știut nimic despre el. Când s-a întors , printre ultimii din lagăr, eu aveam deja 9 ani . Acolo tata a învățat să cânte la chitară... Din cauza războiului, s-au întâmplat foarte multe lucruri triste atunci, dar nu vreau să mai vorbesc despre asta. Însă trebuie să spun că lumea era altfel atunci. Noi eram alți oameni, aveam o altă educație. Mama s-a măritat la 19 ani și eu la 20 de ani. Dar pe vremea aia o fată la 20 de ani era un copil. Azi e altă planetă... la 15 ani li se face cadou fetelor un implant cu silicon. (...). La un moment dat ne-a fost și foame. Noi ne-am refugiat din Basarabia la Turnu Severin. Și câteodată nu venea pensia la timp sau era foarte mică și știu

că bunica făcea economie. În casa în care ne refugiaserăm, era o plită veche, veche, din pământ, și bunica făcea cele mai delicioase plăcinte din apă și din făină și le cocea pe plită. Și în casă era o lumină minunată, de la lemnele care ardeau. Iar bunica spunea povești. Stăteam toate trei și mâncam plăcinta asta și mi se părea absolut minunat. Nu-mi doream nimic altceva. Da, era imediat după război, era foametea. Dar eu n-am simțit lucrul acesta, nu pentru că am fi avut foarte multe, dar pentru că mă bucuram de ce aveam. Știu că odată am mâncat numai morcovi o perioadă. Dar n-a fost nicio tragedie, ni se părea normal. Știu că mama se ducea mulți, mulți kilometri să facă rost de gaz lampant, ca să-mi încălzească mie laptele. Dar totul era cu multă dragoste, pentru că le aveam pe mama și pe bunica. Uneori mergeam cu colindul... Mama și bunica luaseră vreo câteva jucării pentru pom... Mai făceam și în casă. Mama era foarte pricepută. Mi-aduc aminte că aveam un glob, vopsit cu alb înăuntru, care era făcut dintr-un bec. Și pe el era pictat un morcov. Am avut globul ăla mulți, mulți ani. L-am avut toată copilăria. Apoi țin minte că erau zăpezi mari. Bunica spune că pe mine m-au botezat de Sf. Nicolae și că erau zăpezi de doi metri și alunecau pe stradă și era frig.”

Din vremea școlii își amintea, pentru biografia realizată de CineMagia, că acasă familia sa cumpărase un televizor și făcea tot felul de comentarii la adresa unor mari nume care interpretau personaje celebre. Această speranță ascunsă (de a deveni actriță) o avea de când juca în spectacole la școală – erau spectacole modeste, recitari de poezii, cântece, dansuri. Dar ele erau făcute de o profesoară minunată – de educație fizică. La 11 ani, a dansat și pe poante, într-un spectacol de balet. A jucat chiar și la Teatrul de Stat din Pitești, apoi la Curtea de Argeș. Băiatul profesoarei, cu care s-a împrietenit, cânta la pian; mergeau într-un camion, stăteau pe niște bănci improvizate – și se bucurau, la ora aceea, în 1950, de toate „progresele tehnicii”... Asta i-a dat un mare curaj, chit că era doar un spectacol școlar. A fost un om îngrozitor de timid (după cum afirma în diverse interviuri) și faptul că a ieșit pe scenă au încurajat-o să se gândească că ar putea fi actriță, dar, pentru că făcuse realul, părinții nu i-au îngăduit să de-a decât o singură dată admiterea în speranța că o să-i treacă povestea cu actoria. Numai că a intrat la clasa profesorilor Pop Marțian și Octavian Cotescu.

Încă din 1963, din ultimul an de facultate, debutează în teatru cu rolul Audrey, Rosalinda – din „Cum vă place” de William Shakespeare la Studioul Casandra și este imediat remarcată pentru talentul ei desăvârșit, puritatea și inocența ei interpretativă, dar și pentru puterea de convingere a spectatorului. Regizorii au avut o mare încredere în realele ei posibilități, ceea ce s-a dovedit și prin încredințarea rolului Marta din filmul de neuitat al marelui regizor Liviu Ciulei : „Pădurea Spânzuraților”, cel mai mare succes cinematografic românesc, unde juca alături de cel ce va deveni marea ei dragoste, actorul desăvârșit Victor Rebengiuc, omul cu care se căsătorește în același an 1965 și cu care va avea un băiat, Tudor Rebenciuc. Cel care îi va deveni soț era proaspăt divorțat de actrița Anca Verești, care-i fusese colegă din anul I de Institut, o fată

extraordinar de frumoasă, cu reale calități pentru teatru. „Pădurea spînzuraților” avea să fie debutul acestui cuplu fascinant a cărui căsnicie durează până în prezent, deși actrița afirma: “Nu contează că ne certăm groaznic în bucătărie, nu contează că avem cu totul alte ritmuri biologice. Astea devin fleacuri în fața a ceea ce ne leagă cu adevărat...” Și astfel a început cu cinematograful. Mărturisește chiar că preferă să se uite la filme (dacă se poate de Ingmar Bergman), dar totuși să joace seară de seară în fața unui public viu. A interpretat, de asemenea, numeroase roluri în teatru radiofonic și teatru TV. Andrei Blaier i-a oferit o „blondă” în „Diminețile unui băiat cuminte” (1967), iar în 1974, Geo Saizescu a „văzut-o” în soția receptorului din „Păcală”. În sfârșit, filmul românesc a redescoperit-o cu un rol din nou semnificativ: Silvia, utecista care apare în treacăt la începutul „Conspirației” lui Manole Marcus (1974), pentru ca personajul ei să se dezvolte plenar un an mai târziu, în „Capcana” (1975). Rămâne unul dintre cele mai elocvente „roluri politice” din cinematografia noastră: în condițiile în care prezentarea într-o lumină eroică a abuzurilor din anii de instaurare a comunismului în România era obligatorie, Mariana Mihuț realiza portretul unei tinere idealiste și naive, care chiar credea în demagogia de inspirație sovietică și vorbea numai în lozinci – o compoziție perfect echilibrată de candoare și entuziasm în cheie ironică.

După o scurtă perioadă de pauză, cineaștii începeau să-i acorde iar atenție – deși nici de această dată așa cum merita – în “Profetul, aurul și ardelenii” (1978, Dan Pița), în “Ultima frontieră a morții” (1979, Virgil Calotescu), sau în “Un echipaj pentru Singapore” (1981, Nicu Stan) unde, deși apărea doar pentru scurt timp, la început, ca soție a protagonistului ce pleca peste mări și oceane (Gheorghe Cozorici), avea măcar posibilitatea de a încheia o mică bijuterie actricească de mare dramtism din doar câteva cadre și cuvinte.

Mariana Mihuț;
<http://revistateatrual.radioromaniacultural.ro/>

Însă teatrul și-a pus amprenta în cariera actriței. Chiar după absolvirea facultății a dat concurs ca să ocupe un post de actriță în București, la Teatrul Giulești – actualmente Odeon. Din fericire, a reușit. Pe vremea aceea se rămânea mult mai greu în București. Acesta a fost primul miracol. N-a stat în provincie. A început să joace cu parteneri extraordinari, să lucreze cu regizori mari și așa a continuat. Același ritm l-a avut și din 1972, când s-a mutat la Teatrul Bulandra: “Am fost invitată să joc în spectacolul „Revizorul” al lui Lucian Pintilie, spectacol prezentat doar de trei ori și interzis. La Bulandra mi-am dorit foarte mult să ajung, pentru că aici erau Lucian Pintilie, Liviu Ciulei. Mulți și-ar fi dorit să lucreze cu ei.” De atunci este la Teatrul Bulandra, căreia i-a rămas fidelă, fiind considerată în tinerețe una dintre frumusețile Bucureștiului. Întâlnirea cu Lucian Pintilie a fost, într-adevăr, unul dintre cadourile pe care le-a primit de la viață. Crede în continuare că este regizorul care i-a marcat cariera artistică și căruia îi este profund recunoscătoare pentru că, de la întâlnirea cu el, a luat-o pe drumul pe care se simțea cel mai bine.

Tot el i-a oferit rolul principal din filmul „De ce trag clopotele, Mitică?” (1981) în care Mariana Mihuț portretiza o Mița Baston mai complexă decât și-o imaginase însuși Caragiale, îmbinând suavitatea perversă cu isteria mahalagească, umorul crud și izbucnirile ce frizau demența – ca un jalon solid al imbatabilului cvintet central format împreună cu Petre Gheorghiu, Gheorghe Dinică, Tora Vasilescu și Victor Rebengiuc. Pintilie a mai distribuit-o și în soția preotului (Dorel Vișan) din „Balanța” (1992) după ce, în 1989, Șerban Marinescu avusese intuiția de a i-o oferi pe Nora, din „Cei care plătesc cu viața”, după „Jocul ielelor” și alte fragmente ale operei camilpetresciene – compoziție economică a unei prostituate trecute care marchează cu umor amar drumul spre tragedia din final. De o întindere la fel de redusă, însă nu mai puțin percutantă, într-un registru complet diferit, avea să fie și rolul din „Cel mai iubit dintre pământeni” (1993, Șerban Marinescu): soția securistului care trage să moară de cancer (Mitică Popescu), schiță tulburătoare de portret al unei femei cumsecade a cărei viață a fost mutilată de un soț canalic care acum își primește pedeapsa chiar sub ochii ei. Horațiu Mălăele o distribuie apoi în „Nunta mută” (2008) – și, în 2011, Lucian Georgescu, în „Tatăl fantomă”.

dreapta și-n stânga fiindcă așa trebuie să-i arate cadrul, dar nu are nevoie de mine, poate lua pe oricine, iar asta nu mă interesează”.

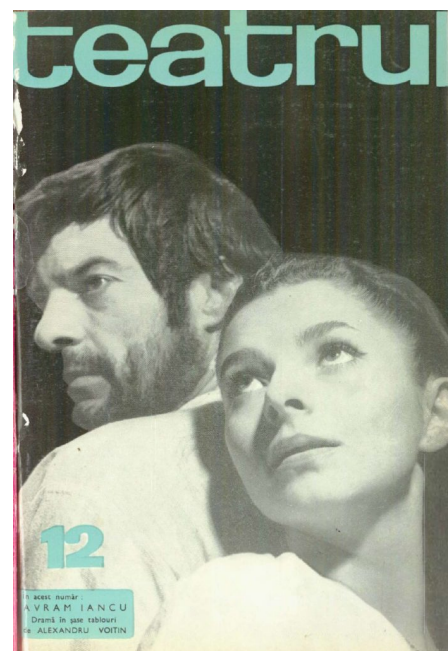
De altfel, teatrul i-a rămas la fel de credincios pe cât îi fusese și ea tot timpul, cea mai recentă dintre culmile artei sale scenice fiind acea incredibilă variantă feminină a Regelui Lear care în aprilie 2009 i-a adus și al șaselea premiu UNITER din carieră pentru cea mai buna actriță într-un rol principal – prilej cu care Mariana Mihuț, cu modestia și mărinimia care n-au părăsit-o niciodată, mărturisea: „Mă bucur când întâlnesc oameni care sunt generoși și buni, care oferă celorlalți din preaplinul lor.” Cuvinte cum nu se poate mai firești din partea unei artiste care vreme de aproape cinci decenii și-a dăruit preaplinul vocației pe altarul actoriei românești. Tot ea spunea pentru Revista de teatru online <http://yorick.ro/>: „Am avut norocul să întâlnesc oameni cu care am trăit momente minunate, în turnee unde sigur că era îngrozitor de greu și frig, și obositor, și întuneric. Dar oamenii erau minunați și asta m-a ajutat să-mi păstrez candoarea.(...) Pretențiile mele față de ceea ce trebuie să fac și unde vreau să ajung cu un rol au crescut odată cu vârsta. Este o responsabilitate foarte mare. Nu poți să ieși pe scenă și să spui numai vorbe și să vorbești tare. Să dai o poantă sau să mimezi ceva se învață foarte ușor. Greu e să trăiești cu adevărat pe scenă o anumită situație și să reușești să-i impresionezi pe cei din sală. De-asta mi-e teamă. De fapt, sunt o perfecționistă. Mi-e teamă că nu reușesc să transmit lucrurile așa cum mi-aș dori eu să fie transmise. Apoi, mi-e teamă de anumite lucruri, de care se teme, de fapt, orice femeie la vârsta mea, mi-e teamă că n-ar mai trebui să joc, că ar trebui să mă retrag. Deși, de obicei,

eu nu joc Julieta, joc babe nebune (râde). Mă gândesc că 3-4-5 kg în plus se văd pe scenă și asta îți dă o anumită greutate în a te mișca. Sunt lucruri pe care le știe orice femeie de vârsta mea (...) Bănuiesc că sunt cel mai aspru critic al meu. Sunt îngrozitor de nefericită când nu iese ceva, și nu știu de ce nu iese. Se întâmplă, și nu ai un buton pe care să apeși, să iasă rolul precum cafeaua din espresso (...). Mi-a plăcut teribil rolul unui personaj asexuat, în „Regele Lear”. Cred că eram coaptă pentru rolul lui Lear. Știi de ce? Nu există deosebire între ceea ce simt un tată și o mamă. Dragostea părintească este asexuată. A fost greu până am găsit cheia. Am repetat, realmente, de dimineața până seara la cea mai înaltă tensiune. (...) Am lucrat cu regizori extraordinari și fiecare a avut calități, de la fiecare dintre ei am avut enorm de învățat. Plus că un regizor mare te face să-ți imaginezi asemenea situații, încât descoperi în tine lucruri pe care nici nu știai că le ai și așa mai descoperi ceva despre tine însuși...”

Despre relațiile cu actorii, Mariana Mihuț spunea într-un interviu din 2011 pentru ziarul Adevarul : “Am avut parteneri mari și rar mi s-a întâmplat să nu comunic. Cu cât erau mai mari, cu atât erau mai generoși. Întotdeauna mi-au lăsat certitudinea că sunt egala lor. În profesia asta nu există vârstă, există numai talent. Îmi amintesc că am dat probe cu George Constantin pentru un film. Am spus că n-am să fac rolul. Se întâmpla când eram foarte tânără, în primii ani de teatru. Și George a venit la noi acasă. Mi-a spus: „Hai să jucăm împreună!”. N-am făcut rolul, până la urmă, dar aș fi fost fericită să joc cu George și în film.”

Și perioada comunistă a avut importanța ei dar...dupa cum relatea în Revista de teatru online (<http://yorick.ro/>): “Durea faptul că nu aveai acces la informație. Că nu puteai comunica. Faptul că după '90 au putut veni să lucreze marii regizori, Andrei Șerban, Radu Penciulescu, David Esrig, a fost teribil de important. Mizeriile celelalte aproape că nici nu mai contează: frigul, cozile, lumina stinsă. Toată lumea vorbește azi de frigul de atunci. Da, jucam în frig, se aplauda cu mânuși, prima dată nici n-am știut ce era zgomotul ăla înfundat. Dar asta chiar nici nu mai conta la un moment dat. Casele de cultură pe unde mergeam în turneu erau arhipline și la matineu, și seara, iar asta era extraordinar.. Nici nu mai avea importanță că după aia te duceai într-un vagon neîncălzit, că rămâneai înzăpezit undeva în Bărăgan, în viscol, pentru că se oprea trenul. Eram cu oameni extraordinari și am amintiri minunate din turnee...”

Actrița a primit în noiembrie 2011, o stea în Piața Timpului din București, echivalentul românesc al Walk of Fame-ului ce omagiază starurile hollywoodiene. Victor Rebengiuc, deținătorul unei stele pe Aleea Celebrităților încă din luna februarie a aceluiși an, a fost alături de soția sa la eveniment. Proiectul Walk of Fame din Piața Timpului a fost lansat la inițiativa Magazinului Cocor, în semn de apreciere și promovare a valorilor artistice din România. Florin Piersic a fost primul actor român care a primit o stea în Piața Timpului din București. Sorin Oprescu, primarul general al Capitalei din acea vreme, a înmânat

Alături de Silviu Stanculescu

actriței Mariana Mihuț, la rândul său, o plachetă a orașului București, ca expresie a „respectului și a iubirii pe care o avem față de dumneavoastră”.

In „Fructe de padure”, alaturi de Dinu Ianculescu

Mariana Mihuț a stat departe de scenă în ultimii ani din cauza unor probleme de sanatate, conform ziarului Libertatea (2015). După rolurile minunate din „ Regele Lear” (2009), „Îngropați-mă pe după plintă” (2011), „Căsătoria” (2003), actrița Mariana Mihuț revine pe scena de la ArCuB în 2015, într-o nouă premieră, un spectacol pus în scenă de Felix Alexa, „Cutia Pandorei” de Katalin Thuroczy. “O poveste plină de umor negru, despre o femeie care ascunde o comoară și care nu se teme să ucidă și să iubească la fel de pasional...E un personaj interesant, pe care fiecare dintre noi s-ar putea să-l fi întâlnit în viață. Femeia pe care o joc are și lucrurile acelea îngrozitor de triste pe care le are orice bătrân, dar și un soi de vivacitate, de forță, pe care n-o întâlnești la tot pasul. E un personaj viu, foarte interesant de jucat (...) Și eu am avut momente în viață când m-am simțit destul de bătrână, fără bucuria de a trăi, fără interes, fără acea curiozitate care îți dă un sens.(...)”

Dar ce înseamnă fericirea pentru omul Mariana Mihuț? Aceasta povestește pentru Revista de teatru online (<http://yorick.ro/>): “Fericirea mea e formată din lucruri foarte mici și foarte normale. În clipa de față mă bucur imens că afară e soare și că mai avem încă zile frumoase de decembrie. Îmi face plăcere să vorbesc cu un om bun și cald și pe care-l simt sincer. Mă bucur foarte tare când îmi văd nepotul. Mă bucur când îmi văd băiatul. Mă bucură că nu sunt singură. Și, mai ales, mă bucură foarte tare când se întâmplă să-mi iasă câte un spectacol bun. Fiind un om vulnerabil și un copil timid, a trebuit să fac față unor situații în care eram singură, fără niciun ajutor. Și pe scenă ești singur. Nimeni nu e lângă tine când îți crește tensiunea. De disperare înveți să te descurci. Iar câteodată nu te descurci, dar măcar încerci. Nu socializez, cum se spune în ziua de azi. Ies în societate numai atunci când mă interesează ceva cu adevărat.(...) Dacă aș fi față în față cu Dumnezeu nu l-aș întreba nimic, pentru că aș simți cât de tare mă iubește și nu mai e nevoie de nimic altceva. Cred că Dumnezeu e cineva care te înțelege și te iubește așa cum ești. Cred că e în noi și acolo ne întâlnim cu El.”

Cu Florian Pittis

Mariana Mihaela, care deține un record al premiilor UNITER, a întruchipat, de-a lungul carierei sale actricești peste o sută de personaje, interpretând roluri memorabile în „Pescărușul” (1977), „Furtuna” (1978) și „O scrisoare pierdută” (1979), sub direcția regizorală a lui Liviu Ciulei, dar și în filme de referință. Și iată că una dintre cele mai frumoase declarații de dragoste pe care a primit-o de la soțul său, Victor Rebengiuc a fost: „Sunt mândru de tine!”, de câte ori i-a plăcut un spectacol în care am jucat.”, declara într-un interviu acordat atelier.liternet.ro.

La Mulți Ani, Doamnă a Teatrului Românesc!

Autor: Monica Duțu